

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑๖/๒๕๖๔

วันที่ ๑๗ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง ศาลปกครองกลาง

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขดำที่ ๒๗๔๖/๒๕๖๓ ระหว่าง นางศศินันท์ จงธนพิพัฒน์ ผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการสภาพนายความ ที่ ๑ สภานายกพิเศษแห่ง สภาพนายความ ที่ ๒ และคณะกรรมการมรรยาทนายความ ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งความเห็น และคำโต้แย้ง สรุปได้ดังนี้

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทนายความได้รับความไว้วางใจจากนายปรีชา ไกรสิริเดช เพื่อยื่นฟ้องบุคคลภายนอกเป็นประจำในคดีอาญาต่อศาลจังหวัดตลิ่งชัน (ปัจจุบันคือศาลอาญาศาลชั้นต้น) ต่อมา นายปรีชา ลูกความ ได้ร้องเรียนกล่าวหาผู้ฟ้องคดีต่อสภาพนายความว่า ผู้ฟ้องคดีประพฤติ ผิดมรรยาทนายความ ขอให้ลงโทษผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการสอบสวนมรรยาทนายความสอบสวนแล้ว เสนอความเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีไม่ถือว่าเป็นความผิดตามข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วย มรรยาทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๙ เห็นควรยกคำกล่าวหา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ ตามข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วย มรรยาทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๙ หมวด ๓ ข้อ ๑๒ (๒) จึงมีมติเอกฉันท์ให้ลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดี มีกำหนด ๖ เดือน ตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วให้แก้ไขโทษจากภาคทัณฑ์มีกำหนด ๖ เดือน เป็นภาคทัณฑ์ (ไม่มีกำหนดระยะเวลา) เนื่องจากพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) มิได้ให้อำนาจลงโทษภาคทัณฑ์โดยกำหนดเวลา ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้ มีคำสั่งยืนตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนที่ให้ยกคำกล่าวหา หรือหากเห็นว่าการกระทำของ

ผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดก็ขอให้งดการลงโทษภาคทัณฑ์ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งยืนตามคำสั่งชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องต่อศาลปกครองกลางว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้อภัยคำสั่งชี้ขาดเป็นให้ลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดีแบบไม่กำหนดระยะเวลา ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งยืนตามคำสั่งชี้ขาดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเช่นกัน ขอให้ศาลปกครองกลางพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว หรือขอให้งดโทษโดยให้ว่ากล่าวตักเตือนแทน หรือให้กำหนดระยะเวลาภาคทัณฑ์ให้เหลือเพียง ๓ เดือน หรือตามความเหมาะสม ในระหว่างการพิจารณาคดีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำโต้แย้งต่อศาลปกครองกลางว่ามาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติวินัยนาความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่กำหนดโทษภาคทัณฑ์โดยไม่มีกำหนดระยะเวลาลงโทษ และไม่มีข้อกำหนดให้อำนาจในการลงโทษแบบมีกำหนดระยะเวลาเป็นการไม่ให้โอกาสแก่ทนายความผู้กระทำความผิดเล็กน้อยได้มีโอกาสกลับตัวภายในระยะเวลาที่กำหนด และถือเป็นบทลงโทษที่หนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิด บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙

ศาลปกครองกลางเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติวินัยนาความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ ซึ่งศาลปกครองกลางจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น จึงส่งคำโต้แย้งต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ศาลปกครองกลางจะใช้บังคับแก่คดี เมื่อผู้ฟ้องคดีโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัตินี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

มาตรา ๒๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลา ที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติ ไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลา ที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษา อันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มี การหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกัน จนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๑๒ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเอง หรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยมาตรา ๕ และยังมีคำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นว่านั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่า จะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้โดยคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบต่อคำพิพากษาของศาล อันถึงที่สุดแล้ว เว้นแต่ในคดีอาญาให้ถือว่าผู้ซึ่งเคยถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าไม่ชอบด้วยมาตรา ๕ นั้น เป็นผู้ไม่เคยกระทำความผิดดังกล่าว หรือถ้าผู้นั้นยังรับโทษอยู่ก็ให้ปล่อยตัวไป แต่ทั้งนี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชยหรือค่าเสียหายใด ๆ

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๗ ให้ศาลมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย

๑๓๑

๑๓๑

๓. พระราชบัญญัตินายความ พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๕๑ นายความต้องประพฤติตนตามข้อบังคับว่าด้วยมรรยาทนายความ การกำหนด มรรยาทนายความให้สภานายความตราเป็นข้อบังคับ

ทนายความผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับที่สภาทนายความตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าทนายความผู้นั้นประพฤติผิดมรรยาททนายความ

มาตรา ๕๒ โทษผิดมรรยาททนายความมี ๓ สถาน คือ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนดไม่เกินสามปี หรือ

(๓) ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

ในกรณีประพฤติผิดมรรยาททนายความเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๖๘ แล้วแต่กรณี เห็นว่ามีเหตุอันควรงดโทษจะงดโทษให้โดยวักกล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๖๖ ในการพิจารณาคดีมรรยาททนายความ คณะกรรมการมรรยาททนายความมีอำนาจสั่งจำหน่ายคดี สั่งยกคำกล่าวหา หรือสั่งลงโทษหรือดำเนินการกับทนายความที่ถูกกล่าวหาอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๕๒

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่คณะกรรมการมรรยาททนายความมีคำสั่งตามมาตรา ๖๖ ให้ประธานกรรมการมรรยาททนายความส่งสำนวนคดีมรรยาททนายความนั้นไปยังนายภายในสามสิบวันนับแต่วันมีคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการทำการพิจารณาและจะสั่งยื่น แก่ หรือกลับคำสั่งของคณะกรรมการมรรยาททนายความ รวมทั้งสั่งลงโทษ หรือดำเนินการกับทนายความที่ถูกกล่าวหาอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๕๒ ตามที่เห็นสมควรได้ และก่อนที่จะมีคำสั่งดังกล่าวคณะกรรมการอาจสั่งให้คณะกรรมการมรรยาททนายความทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๖๘ ทนายความซึ่งถูกสั่งลงโทษหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๕๒ อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อสภานายกพิเศษได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ให้สภานายกพิเศษทำการพิจารณาและมีคำสั่ง และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาและการมีคำสั่งของสภานายกพิเศษโดยอนุโลม

คำสั่งของสภานายกพิเศษให้เป็นที่สุด

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ หรือไม่

ความเห็น

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มีเหตุผลในการประกาศใช้เพื่อควบคุมและส่งเสริมการประกอบอาชีพทนายความ โดยให้มีสภาพทนายความทำหน้าที่ควบคุมมรรยาทของทนายความ และเพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยตรง สามารถช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้ได้อย่างกว้างขวางและทันต่อความต้องการ พระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้มีการกลั่นกรองบุคคลที่จะประกอบวิชาชีพทนายความอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อป้องกันมิให้ผู้ที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมเข้ามาแอบแฝงและหาประโยชน์จากการเป็นทนายความ และเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความให้อยู่ในมรรยาทอันดีงามรวมทั้งเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่าจะได้รับบริการในทางคดีด้วยความมั่นใจจากผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้กระบวนการอำนวยความยุติธรรมสามารถดำเนินไปได้อย่างสมบูรณ์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ประชาชนผู้มีความผิดคดีความ ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ และเกิดความสงบเรียบร้อยในกระบวนการยุติธรรมและเป็นประโยชน์ของประชาชนโดยรวม มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงได้บัญญัติโทษผู้ประพฤตินิยมมรรยาททนายความไว้ว่า โทษนิคมมรรยาททนายความมี ๓ สถาน คือ (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนดไม่เกินสามปี หรือ (๓) ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีประพฤตินิยมมรรยาททนายความเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๖๘ แล้วแต่กรณี เห็นว่ามีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้” การควบคุมมรรยาททนายความดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้มีสภาพทนายความเป็นองค์กรวิชาชีพด้านกฎหมาย และได้มอบอำนาจมหาชนให้คณะกรรมการมรรยาททนายความ คณะกรรมการสภาพทนายความและสภานายกพิเศษแห่งสภาพทนายความใช้อำนาจดังกล่าวแทนรัฐในบางเรื่อง เช่น จดทะเบียนและออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทนายความ ตราข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความ ควบคุมมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพและความประพฤติของทนายความ เป็นต้น

การควบคุมมรรยาททนายความตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงต้องมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดมรรยาททนายความจากเขาไปหาหนักเช่นเดียวกับกฎหมายว่าด้วยข้าราชการประเภทต่าง ๆ หรือกฎหมาย

ว่าด้วยองค์กรวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีการกำหนดโทษขั้นต่ำสุดเป็นโทษภาคทัณฑ์ และไม่ปรากฏว่ากฎหมายดังกล่าวมีการกำหนดให้ลงโทษภาคทัณฑ์โดยมีกำหนดระยะเวลาไว้แต่อย่างใด อาทิเช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๘ วรรคสอง (๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง (๕) พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๓๙ วรรคสาม (๓) พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๑ (๓) พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖๑ (๓) เป็นต้น เหตุผลที่กฎหมายดังกล่าวไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการลงโทษภาคทัณฑ์ไว้ก็เนื่องจากโทษภาคทัณฑ์เป็นโทษต่ำสุดสำหรับผู้ประพฤติผิดวินัยหรือจริยธรรมรรยาทนายความ ซึ่งการลงโทษภาคทัณฑ์เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่กระทำความผิดได้แก้ไขความประพฤติ และเพื่อคุ้มครองมิให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการหรือเป็นลูกความหรือบุคคลอื่น จึงต้องมีการภาคทัณฑ์เพื่อเป็นการคาดโทษว่าต่อไปจะไม่ประพฤติผิดข้อบังคับหรือจริยธรรมหรือวินัยนั้นอีก มิฉะนั้นจะถูกลงโทษในสถานหนักยิ่งขึ้น ดังนั้นโดยเจตนารมณ์และโดยสภาพของเรื่องแล้วจึงไม่อาจมีการกำหนดระยะเวลาไว้สำหรับกรณีโทษภาคทัณฑ์หาไม่แล้วจะมีผลเป็นว่า เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลานั้นแล้วผู้กระทำความผิดจะกลับมาประพฤติผิดได้ใหม่อีก และอาจได้รับโทษในสถานเบาคือการภาคทัณฑ์ไปได้อีกเรื่อย ๆ อันเป็นตรรกะที่ไม่ถูกต้อง เพราะสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการประกอบวิชาชีพใด ๆ ก็ตาม หาได้มุ่งหมายถึงสิทธิและเสรีภาพที่จะประพฤติผิดกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อคุ้มครองบุคคลภายนอกอันเนื่องมาจากความประพฤติของบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ไม่ อีกทั้งโทษภาคทัณฑ์อันมีผลเป็นการคาดโทษผู้กระทำความผิดก็ไม่ปรากฏว่ามีผลอื่นใดต่อการประกอบสัมมาอาชีพะของผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว

ดังนั้น พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) จึงไม่ขัดต่อหลักความได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ส่วนประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับโทษทางอาญา มิใช่โทษทางวินัยหรือจริยธรรมหรือมรรยาทนายความอันเป็นประเด็นแห่งคดีนี้ จึงไม่มีกรณีที่โทษภาคทัณฑ์ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๕๒
วรรคหนึ่ง (๑) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ